Euroopa Parlament
2014-2019

Istungidokument

B8-0678/2017 }
B8-0679/2017 }
B8-0681/2017 }
B8-0683/2017 }
B8-0684/2017 } RC1

13.12.2017

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 123 lõigetele 2 ja 4,

asendades järgmiste fraktsioonide esitatud resolutsiooni ettepanekuid:
PPE (B8-0678/2017)
Verts/ALE (B8-0679/2017)
ALDE (B8-0681/2017)
ECR (B8-0683/2017)
S&D (B8-0684/2017)

olukorra kohta Afganistanis
(2017/2932(RSP))

Cristian Dan Preda, Tunne Kelam, Arnaud Danjean, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Sandra Kalniete, David McAllister, Dubravka Šuica, Laima Liucija Andrikienė, Elmar Brok, Daniel Caspary, Lorenzo Cesa, Michael Gahler, Manolis Kefalogiannis, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Alojz Peterle, Julia Pitera, Tokia Saïfi, Jaromír Štětina
fraktsiooni PPE nimel
Victor Boştinaru, Elena Valenciano, Ana Gomes
fraktsiooni S&D nimel
Charles Tannock, Karol Karski, Ruža Tomašić, Valdemar Tomaševski, Jan Zahradil, Jana Žitňanská, Urszula Krupa, Branislav Škripek
fraktsiooni ECR nimel

Petras Auštrevičius, Patricia Lalonde, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Martina Dlabajová, Fredrick Federley, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Ilhan Kyuchyuk, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Ivo Vajgl, Hilde Vautmans, Cecilia Wikström
fraktsiooni ALDE nimel
Bodil Valero
fraktsiooni Verts/ALE nimel
Barbara Kappel

Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Afganistanis
(2017/2932(RSP))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse 5. oktoobril 2016 Brüsselis Euroopa Liidu kaasjuhatusel toimunud rahvusvahelise Afganistani-teemalise konverentsi tulemusi,

– võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Afganistani kohta, eriti 26. novembri 2015. aasta resolutsiooni Afganistani kohta ja eelkõige tapmiste kohta Zabuli provintsis[1], ning 13. juuni 2013. aasta resolutsiooni ELi-Afganistani partnerlus- ja arengualase koostöölepingu üle peetavate läbirääkimiste kohta[2],

– võttes arvesse nõukogu 16. oktoobri 2017. aasta järeldusi Afganistani kohta,

– võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu eesistuja 14. septembri 2016. aasta avaldust olukorra kohta Afganistanis,

– võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 2210 (2015) ja 2344 (2017) ning ÜRO Afganistani abimissiooni (UNAMA) mandaati,

– võttes arvesse komisjoni ja Euroopa välisteenistuse 24. juuli 2017. aasta ühisteatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule ELi Afganistani-strateegia elementide kohta (JOIN(2017)0031),

– võttes arvesse organisatsiooni Human Rights Watch (HRW) 13. veebruari 2017. aasta aruannet „Pakistan Coercion, UN Complicity: The Mass Forced Return of Afghan Refugees“ (Pakistani surve, ÜRO kaasosalus: afgaani põgenike massiline sunniviisiline tagasisaatmine),

– võttes arvesse USA Afganistani ülesehituse eriinspektori (SIGAR) 30. jaanuari 2017. aasta kvartaliaruannet Ameerika Ühendriikide Kongressile,

– võttes arvesse 3. oktoobril 2016. aastal allkirjastatud ELi ja Afganistani ühist rändealast tegevuskava (EU-Afghanistan Joint Way Forward on migration issues),

– võttes arvesse ELi-Afganistani partnerlus- ja arengukoostöö lepingut, mis allkirjastati 18. veebruaril 2017,

– võttes arvesse ÜRO aruannet 2017. aasta aprillist, milles käsitletakse konflikti tõttu kinnipeetavate isikute kohtlemist Afganistanis,

– võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,

A. arvestades, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid on alates 2001. aastast teinud Afganistani ja laiema rahvusvahelise üldsusega koostööd võitluses terrorismi ja äärmusluse vastu,

[1] Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0412.
[2] Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0282.

püüdes samal ajal saavutada püsivat rahu ja arengut; arvestades, et mässuliste ja terroristide kasvava surve, majandusraskuste ja poliitilise ebastabiilsuse tõttu on ohus nii need eesmärgid kui ka siiani saavutatud märkimisväärne edu;

B. arvestades, et EL ja selle liikmesriigid on alates 2002. aastast andnud Afganistanile miljardite eurode väärtuses humanitaar- ja arenguabi; arvestades, et EL on Afganistani suurim arengukoostöö partner ning et 13,6 miljardist eurost, mis 2016. aasta oktoobris Brüsselis toimunud Afganistani-teemalisel rahvusvahelisel konverentsil otsustati aastatel 2017–2020 Afganistanile eraldada, on ELi eeldatav panus kuni 5 miljardit eurot;

C. arvestades, et demokraatia, inimõiguste, õigusriigi ja hea valitsemistava tagamine Afganistani üleminekuperioodil ja selle ümberkorralduste kümnendil (2015–2024) on stabiilse ja eduka riigi loomiseks otsustava tähtsusega;

D. arvestades, et viimase 15 aasta jooksul, alates 2001. aastast, on elatustase oluliselt tõusnud, põhiliste tervishoiuteenuste ja hariduse kättesaadavus ning naiste võimestamine on suurendanud SKPd ühe elaniku kohta viis korda ja keskmine eluiga on tõusnud 15 aasta võrra; arvestades, et USA Afganistani ülesehituse eriinspektori (SIGAR) andmetel on alates Talibani kokkuvarisemisest 2001. aastal üldkoolide õpilaste arv kasvanud ühest miljonist õpilasest (kes olid enamikus poisid) ligi üheksa miljoni õpilaseni 2015. aastal, kellest naissoost õpilased moodustavad hinnanguliselt 39%;

E. arvestades, et komisjon ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avaldasid 24. juuli 2017. aastal ühisteatise ELi Afganistani-strateegia kohta; arvestades, et neli ELi jaoks prioriteetset ning Afganistanis edu saavutamiseks esmatähtsat valdkonda on: a) rahu, stabiilsuse ja piirkondliku julgeoleku edendamine; b) demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja inimõiguste tugevdamine ning hea valitsemistava ja naiste võimestamise edendamine; c) majandus- ja inimarengu toetamine; d) rändega seotud probleemide leevendamine;

F. arvestades, et 2014. aasta presidendivalimiste kriisi järel on rahvusliku ühtsuse valitsuse reformikava takerdunud, mis on järjest suurendanud poliitilist ebastabiilsust; arvestades, et tööpuuduse määr on Afganistanis 39% ja üle 39% elanikkonnast elab vaesuses;

G. arvestades, et ulatuslik korruptsioon, sügavale juurdunud onupojapoliitika ja poliitiliselt killustunud Afganistani valitsuse suutmatus reforme jätkata ähvardavad edasiliikumist pidurdada või varasemad saavutused tagasi pöörata;

H. arvestades, et 2002. aastal loodud ÜRO abimissioon Afganistanis (UNAMA) toetab Afganistani valitsuse tegevust rahu, inimõiguste kaitse ja hea valitsemistava saavutamise nimel; arvestades, et ÜRO Julgeolekunõukogu pikendab abimissiooni volitusi kord aastas ja viimati pikendati neid ühehäälselt 2018. aastani;

I. arvestades, et kuigi viimastel aastatel on saavutatud teatavat sotsiaalmajanduslikku ja poliitilist edu, ähvardavad taas jõudu koguv Taliban, Al Qaeda ja Islamiriigi hiljuti tekkinud kohalolek Afganistanis (näiteks selle Horasani Provintsi Islamiriigi nimeline kohalik haru) muuta ebastabiilsuse ulatuslikuks konfliktiks; arvestades, et UNAMA hiljutises aruandes teatatakse suurimast hukkunute arvust alates 2009. aastast – 2016. aastal hukkus 11 318 tsiviilisikut ning 2017. aasta jaanuarist septembrini on hukkunud

juba 8019 tsiviilisikut; arvestades, et selle tagajärjel on kasvanud ka ränne Euroopasse;

J. arvestades, et USA uue Afganistani ja Lõuna-Aasia strateegia raames liitub USA praeguse 8400-mehelise väekontingendiga veel 4000 uut sõdurit; arvestades, et USA uues strateegias nõutakse, et Pakistan lõpetaks terroristide varjamise ja toetamise, ning nõutakse India Vabariigilt ulatuslikumat osalemist piirkonna stabiliseerimisel; arvestades, et NATO juhitud missioon Resolute Support suurendab oma vägede koosseisu praeguselt 13 000-lt 16 000 sõjaväelaseni; arvestades, et USA uue strateegia väljatöötamisel eelistatakse tingimuslikku lähenemisviisi, mille kohaselt diplomaatilised ja majanduslikud kokkulepped lõimitakse sõjategevuse raamistikku;

K. arvestades, et Afganistan seisab silmitsi oma peamiselt Pakistanist tagasi pöörduvate registreeritud ja registreerimata kodanike arvu enneolematu kasvuga; arvestades, et umbes kaks miljonit registreerimata afgaani ja üks miljon pagulase staatusega afgaani elavad Iraanis ja on tagasi pöördumas Afganistani; arvestades, et riigisiseste põgenike inimõiguste olukorraga tegeleva ÜRO eriraportööri andmetel on Afganistanis konflikti tagajärjel üle 1,8 miljoni riigisisese põgeniku ning 2016. aastal põgenes turvalisust otsides riigi teistesse piirkondadesse rekordilisel arvul ehk 650 000 inimest, st keskmiselt 1500 inimest päevas; arvestades, et 2016. aasta teisel poolel oli Pakistanist tagasipöörduvate Afganistani pagulaste arvu kasv viimase kümne aasta suurim, tõustes 370 000 inimeseni (2015. aastal 55 000);

L. arvestades, et India Vabariik on Afganistani suurim piirkondlik abiandja, kes on alates Talibani valitsuse kukutamisest 2001. aastal andnud abi ligikaudu kolme miljardi USA dollari väärtuses; arvestades, et kõnealuse abi arvel on muu hulgas rahastatud rohkem kui 200 kooli ehitamist Afganistanis, makstud stipendiumi enam kui 1000 Afganistani üliõpilasele ja võimaldatud umbes 16 000 afgaanil Indias õppida; arvestades, et India on andnud abi ka äärmiselt oluliste taristute, näiteks umbes 4000 km maanteede rajamiseks Afganistanis, kusjuures olulisemad objektid on olnud Zaranj-Dilarami kiirtee, Salma tamm, elektriülekandeliinid ja Afganistani parlamendi hoone;

M. arvestades, et ebastabiilsusel Afganistanis on negatiivne mõju Iraani ja kogu piirkonna majandusele ja julgeolekule; arvestades, et Afganistani majandus sõltub suuresti moonikasvatusest, mis on viimastel aastatel oluliselt suurenenud, põhjustades naaberriigis Iraanis uimastitarbimise järsu kasvu; arvestades, et Taliban kasutab ebaseaduslikku uimastikaubandust oma operatsioonide rahastamiseks; arvestades, et sellise kaubanduse piiramine ja sellele majanduslike alternatiivide leidmine tuleks vastastikku kasuks nii Iraanile kui ka Afganistanile; arvestades, et ELis tarbitav heroiin on valdavalt toodetud Afganistanist pärit oopiumist; arvestades, et on vaja teha koostööd Iraani ja teiste piiririikide, näiteks Tadžikistani, Türkmenistani ja Usbekistaniga, et veelgi piirata opiaatide liikumist Venemaa ja Euroopa turgudele;

N. arvestades, et uus taristumõõde on Afganistani tuleviku seisukohast määrava tähtsusega, et avada maailma ühe vaeseima riigi jaoks täiesti uusi majanduslikke ja sotsiaalseid võimalusi; arvestades, et uus riiklik infrastruktuuri arendamise programm meelitab uue siiditee kava raames ligi positiivseid ja kasvavaid piirkondlikke investeeringuid;

O. arvestades, et teadete kohaselt on Afganistanil ühe kuni kolme triljoni dollari väärtuses kasutusele võtmata maavarasid; arvestades, et ebaseaduslik kaevandamine on suur

probleem, mis ähvardab muuta Afganistani võimaliku arengumootori konfliktide ja ebastabiilsuse allikaks; arvestades, et kaevandamine on Talibani suuruselt teine tuluallikas;

1. tunnistab, et ulatuslikele ja pikaajalistele rahvusvahelistele jõupingutustele vaatamata ähvardab Afganistani endiselt tõsine konflikt, mis oluliselt takistab riigi majanduslikku ja sotsiaalset arengut; tuletab meelde, et konfliktid ja sõda on Afganistani lõhestanud ligi 40 aastat; kordab, et Euroopa Liidu eesmärgid on rahu, stabiilsuse ja piirkondliku julgeoleku edendamine, demokraatia, õigusriigi ja inimõiguste tugevdamine, hea valitsemistava ja naiste võimestamise edendamine, majanduse ja inimarengu toetamine ning rändega seotud probleemide lahendamine;

2. tuletab meelde, et viimase 15 aasta jooksul on Afganistan saavutanud edu poliitika, julgeoleku, majanduse ja arengu valdkonnas; juhib tähelepanu sellele, et SKP elaniku kohta on kasvanud viis korda, oodatav eluiga on pikenenud ligi 15 aasta võrra ning õppivate tütarlaste arv on 2001. aastaga võrreldes märkimisväärselt kasvanud, kusjuures praegu on nende osakaal umbes 40% ühtekokku 8–9 miljonist lapsest; rõhutab, et eelnimetatu on olnud võimalik üksnes tänu Afganistani elanikkonna ja rahvusvahelise üldsuse pühendumusele, samuti tänu varustamisele rahaliste vahendite, oskusteabe ja kohapeal töötava personaliga; rõhutab siiski, et saavutatud edu on veel väga habras ja võib kergesti tagasikäigu saada; rõhutab, et saavutatu süvendamiseks on vaja edasisi reforme, stabiilseid suhteid naabritega ning vajaliku turvalisuse ja stabiilsuse taseme jätkuvat tagamist;

3. tunnustab rahvusvahelise üldsuse pingutusi ja avaldab austust toodud ohvrite eest, mis tagasid enam kui kümnendiks Afganistani turvalisuse tänu operatsioonile Enduring Freedom ja ISAFi Afganistani missioonile, mille käigus hukkus ligi 3500 sõjaväelast; väljendab poolehoidu NATO juhitavale 39 riigi osalusega missioonile Resolute Support, mis toimub alates 1. jaanuarist 2015 eesmärgiga Afganistani julgeolekujõude ja institutsioone koolitada, nõustada ja abistada; avaldab tunnustust Afganistani riiklikele julgeolekujõududele, kes mässuliste vastu võideldes kannavad igal aastal raskeid kaotusi ja ilmutavad suurt ohvrimeelsust; tuletab meelde, et rahvusvaheline üldsus annab Afganistani riiklike julgeolekujõudude rahastamiseks kuni 2020. aastani igal aastal ligikaudu miljard USA dollarit;

4. väljendab heameelt Afganistani valitsuse võetud kohustuse üle järgida riiklikku strateegiat, mis keskendub rahumeelset, turvalist ja kestlikku Afganistani kujundavale poliitilisele, sotsiaalsele, majanduslikule ja ohutule keskkonnale, nagu see kajastub 5. oktoobril 2016 Brüsselis toimunud Afganistani-teemalise ministrite konverentsi järeldustes; nõuab, et peaministri koht oleks sätestatud Afganistani põhiseaduses, et võimaldada Afganistanis suuremat poliitilist stabiilsust; kutsub Afganistani valitsust üles tagama 2018. aastal läbipaistvad valimised; palub, et Afganistani president Ashraf Ghani oma jõulised avalikud lubadused kaitsta õigusi ja vabadusi ühitaks nende kaitseks koostatud õigusaktide kiire ja otsustava rakendamisega;

5. rõhutab, et ainus viis edasiliikumiseks on Afganistani juhtimisel ja vastutusel toimuv rahuprotsess, millesse oleks täielikult kaasatud kogu kodanikuühiskond ja kõik konflikti osapooled; tuletab Afganistani valitsusele meelde, et arengu võimaldamiseks ning rahu ja stabiilsuse edendamiseks tuleb teha lõpp sisemistele poliitilistele vastuoludele; nõuab, et

EL toetaks aktiivselt Afganistani juhitavat endiste mässuliste desarmeerimise, demobiliseerimise ja taasintegreerimise programmi;

6. rõhutab Afganistani tähtsust piirkondliku stabiilsuse tagamisel; rõhutab, et turvaline, stabiilne ja jõukas Afganistan on kogu piirkonna rahu ja stabiilsuse tagamise seisukohast määrava tähtsusega; kinnitab sellega seoses taas piirkondlike partnerite, näiteks Kesk-Aasia riikide, Iraani, Hiina, India ja Pakistani tähtsust; ergutab neid tegema konstruktiivset koostööd, et edendada tõelist ja tulemustele orienteeritud läbirääkimisprotsessi, seadmata selleks eeltingimusi; võtab teadmiseks 2015. aasta detsembris loodud Afganistani neljapoolse koordineerimisrühma (kuhu kuuluvad Ameerika Ühendriigid, Hiina, Afganistan ja Pakistan) tegevuse;

7. väljendab äärmist muret selle pärast, et vaatamata pärast 2014. aasta presidendivalimisi sõlmitud poliitilisele kokkuleppele on julgeolekuolukord Afganistanis halvenenud ja terrorirünnakute arv mitmekordistunud; väljendab muret seoses Talibani jätkuva territoriaalse laienemise ning Islamiriigi ja Al Qaeda terrorirühmituste tugevnemisega viimasel ajal; juhib tähelepanu asjaolule, et USA Afganistani ülesehituse eriinspektori (SIGAR) andmetel sai ajavahemikus 2016. aasta jaanuarist novembrini 6785 Afganistani relvajõudude liiget surma ja 11 777 vigastada, ning et ÜRO abimissioon Afganistanis (UNAMA) on teatanud, et 2016. aastal suurenes tsiviilohvrite arv (3498 surnut ja 7920 vigastatut) eelnenud aastaga võrreldes 3%; peab kahetsusväärseks julgeolekuolukorra halvenemist, mis võimaldab kuritegelikel rühmitustel röövida nii Afganistani kui ka välisriikide kodanikke, sealhulgas humanitaarabi- ja muid abitöötajaid;

8. väljendab tõsist muret Islamiriigi esilekerkimise pärast, mis on kõige hiljutisem Afganistani ebakindlat julgeolekuolukorda veelgi halvendav tegur; rõhutab, et lisaks Islamiriigi kantsile riigi idaosas (Nangarhar) püüab rühmitus Usbekistani islamistliku liikumise abil kanda kinnitada ka riigi põhjaosas; rõhutab, et kui see edukaks osutub, luuakse soodne keskkond Islamiriigi sõjaliste lüüasaamiste tõttu Iraagist ja Süüriast välja tõrjutavate välisvõitlejate ja võitlejate vastuvõtuks;

9. rõhutab tõelise riigisisese leppimisprotsessi olulisust; rõhutab vajadust võidelda radikaliseerumise, äärmusluse ja terroriorganisatsioonidesse värbamise vastu; rõhutab, et terrorismi ja selle rahastamise vastu võitlemine on Afganistanis turvalisust soodustava keskkonna loomise keskne element;

10. hoiatab, et Afganistani riiklike kaitse- ja julgeolekujõudude (ANDSF) ja riigi politsei kasin võimekus on endiselt üks kõige kriitilisemaid küsimusi, mis seab ohtu Afganistani julgeoleku ja ülesehitustöö; tervitab ELi jätkuvat keskendumist Afganistani naiste osaluse ja õiguste edendamisele ning tunnistab vajadust koolitada naissoost politseinikke; väljendab heameelt selle üle, et India Vabariik võttis endale kohustuse abistada Afganistani, tarnides 2015. aasta detsembris Afganistani sõjaväele kaitseotstarbelist varustust ja pakkudes sõjalist väljaõpet tuhandetele Afganistani julgeolekutöötajatele, mis on märkimisväärselt aidanud suurendada riigi sõjalist suutlikkust, kooskõlas 2015. aasta jaanuaris käivitatud NATO juhitava missiooni Resolute Support eesmärgiga koolitada, nõustada ja abistada Afganistani julgeolekujõude ja institutsioone; väljendab rahulolu seoses tehtud töö ning India Vabariigi ja Afganistani koostööga taristuprojektide ja humanitaarabi valdkonnas;

11. on veendunud, et korruptsioonivastane võitlus Afganistani valitsusasutustes peab olema alaline prioriteet, arvestades korruptsiooni vahetut negatiivset kogumõju riigivalitsemise kvaliteedile Afganistanis; kutsub Afganistani valitsust üles suurendama poliitilist kaasatust, tugevdama aruandekohustust ja võitlema aktiivselt korruptiivsete tavade ja onupojapoliitika vastu; väljendab sellega seoses heameelt korruptsioonivastase võitluse keskuse loomise üle 2016. aasta juunis; märgib lisaks UNAMA üleskutset rahvusvahelisele üldsusele jätkata Afganistani valitsuse toetamist ja abistamist tema korruptsioonivastases võitluses;

12. kutsub Afganistani valitsust ja selle piirkondlikke partnereid, eelkõige Iraani, üles võitlema ebaseadusliku uimastikaubanduse ja ebaseadusliku kaevandamise vastu ning kooskõlastama oma tegevust sellise piirkonna stabiilsust kahjustava seadusevastase tegevuse likvideerimiseks; tuletab kõigile osalistele meelde, et tegemist on piirkonna terroriorganisatsioonide peamiste rahastamisallikatega; tunnistab, et mis tahes edasine kaevandustegevus peab vastavalt rahvusvahelistele standarditele olema jätkusuutlik ja kasulik kogu elanikkonnale; mõistab hukka sõjapealike teostatavad repressioonid, ebaseadusliku uimastikaubanduse, maa hõivamised, ebaseaduslikud konfiskeerimised ja väljapressimised; tuletab meelde, et oopiumi tootmisel ja sellega kaubitsemisel on Afganistanis laastavad tagajärjed kohalikule elanikkonnale ja riigi üldisele julgeolekule;

13. väljendab heameelt asjaolu üle, et Afganistan osaleb mäetööstuse läbipaistvuse algatuses; nõuab tungivalt, et Afganistani valitsus suurendaks kaevandussektori läbipaistvust ning kehtestaks ranged litsentside ja järelevalvega seotud nõuded, et tagada jätkusuutlik mäetööstus; nõuab tungivalt, et valitsus teeks suuremaid jõupingutusi selliste oluliste avalike ressursside nagu maa ja maavarade kaitsmiseks kurjategijate ja mässuliste võrgustike kuritarvitamise eest;

14. on solidaarne Afganistani rahvaga ja nõuab, et kõik konfliktis osalevad pooled järgiksid rahvusvahelist humanitaarõigust ja austaksid kõigi ühiskonnaliikmete, eelkõige vähemusrühmade, naiste ja laste õigusi, keda olukord ebaproportsionaalselt mõjutab; nõuab tungivalt, et Afganistani ametiasutused jõustaksid täielikult ÜRO-Afganistani tegevuskava, millele kirjutati alla Kabulis 30. jaanuaril 2011 ning mis käsitleb nn bacha bazi tava ning võimaldab seksuaalse kuritarvitamise lapsohvrite rehabiliteerimist; mõistab hukka haiglate ja kliinikute, koolide ja humanitaaroperatsioonide vastu suunatud rünnakud; mõistab kõige karmimalt hukka inimõiguste jätkuva eiramise ja jõhkra vägivalla Afganistani rahva vastu, mida panevad toime Taliban, Islamiriik ja Al Qaeda; juhib tähelepanu ohule, mis on seotud endiste sõjakurjategijate, eelkõige Gulbuddin Hekmatyari naasmisega, kes on Hizb-e-Islami asutaja, kelle USA kandis terroristide nimistusse juba 2003. aastal ja keda seostatakse Islamiriigi senisest suurema kohalolekuga Afganistanis;

15. väljendab muret naistevastase vägivalla taaspuhkemise ning naiste õiguste ja elamistingimuste halvendamise pärast Talibani kontrolli all olevates Afganistani piirkondades; kordab oma üleskutset Afganistani parlamendile ja valitsusele tunnistada kehtetuks kõik õigusaktid, mis sisaldavad naisi diskrimineerivaid elemente ja millega rikutakse Afganistani poolt allakirjutatud rahvusvahelisi lepinguid; väljendab heameelt, et ELi poolt Afganistanile antava abi raames keskendutakse naiste võimestamisele ja soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamisele, eelkõige seoses asjaoluga, et ELi programmidest on

53 % puhul seatud sooline võrdõiguslikkus oluliseks eesmärgiks; toetab täielikult naisi, rahu ja julgeolekut käsitleva ÜRO Julgeolekunõukogu 2000. aasta resolutsiooni nr 1325 ning ka teiste siseriiklike meetmete täielikku rakendamist, et edendada Afganistanis soolist võrdõiguslikkust ja naiste ja tüdrukute mõjuvõimu suurendamist ning võidelda naistevastase vägivalla vastu;

16. kutsub piirkondlike partnerite, nagu Kesk-Aasia riikide, Iraani, India, Venemaa ja Pakistani valitsusi üles tegema koostööd, et saavutada Afganistanis rahukokkulepe, jätkuv sotsiaal-majanduslik areng ja suurem riigisisene stabiilsus, samuti koostööd julgeoleku ja terrorismi küsimustes, ning ergutab luureandmete jagamist ja koostööd võitluses terroristide ja äärmuslaste vastu mõlemal pool piiri; nõuab tungivalt, et kõik Afganistani piirkondlikud osalejad kohustuksid tingimusteta ja läbipaistvalt osalema terrorismivastases võitluses;

17. kordab, et rahvusvaheline üldsus peab jätkama oma osalemist Afganistanis ning aitama kaasa riigi ülesehitamisele, majanduse arendamisele ja võitlusele terrorismi vastu; väljendab heameelt seoses rahaliste kohustuste võtmisega, mida EL ja liikmesriigid Brüsseli konverentsil kinnitasid; nõuab eelkõige selliste algatuste toetamist, mis keskenduvad riigisiseste põgenike ja tagasipöörduvate pagulaste esmatähtsatele vajadustele;

18. tunnistab ELi ja selle liikmesriikide kohustust austada inimeste õigust taotleda rahvusvahelist kaitset ja osaleda ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti ümberasustamise programmides; rõhutab, et õigus ja võimalus turvaliselt ja seaduslikult varjupaika otsida on äärmiselt oluline selleks, et vältida varjupaigaotsijate hukkumist;

19. võtab teadmiseks ELi ja Afganistani vahelise mitteametliku tagasivõtulepingu sõlmimise ühise tegevuskava Joint Way Forward raames; peab kahetsusväärseks parlamentaarse järelevalve ja demokraatliku kontrolli puudumist kõnealuse lepingu sõlmimise üle; kutsub piirkonna valitsusi üles hoiduma afgaanide repatrieerimisest; juhib tähelepanu asjaolule, et see oleks otseses vastuolus rahvusvahelise humanitaarõigusega ja et mida enamaid pagulasi nii koheldakse, seda tugevamaks muutuvad terroristlikud rühmitused ja kasvab piirkonna ebastabiilsus; rõhutab, et repatrieerimine Afganistani seab tagasipöördujate elu suurde ohtu, eriti niisuguste üksikute inimeste puhul, kellel puudub Afganistanis pere- või sõprade võrgustik ja kelle ellujäämisvõimalused on seetõttu väikesed; toonitab, et ELi abi ja koostöö peab olema suunatud nii, et see aitaks edendada kolmandate riikide arengut ja majanduskasvu ning vähendada ja järk-järgult kaotada vaesust, samas ei tohiks see ergutada kolmandaid riike tegema koostööd ebaseaduslike rändajate tagasivõtmiseks, sunniviisiliselt takistama inimeste lahkumist või peatama Euroopasse suunduvaid rändevoogusid (Euroopa Parlamendi 5. aprilli 2017. aasta resolutsioon pagulas- ja rändevoogude ohjamise ning ELi välistegevuse osa kohta selles);

20. võtab teadmiseks Rahvusvahelise Kriminaalkohtu prokuröri otsuse algatada alates 2003. aastast Afganistanis toime pandud võimalike inimsusvastaste kuritegude uurimine;

21. kutsub Afganistani ametiasutusi üles muutma ära kõik surmaotsused ning taaskehtestama surmanuhtlusele moratooriumi, eesmärgiga saavutada selle lõplik kaotamine; nõuab tungivalt, et Afganistani valitsus rakendaks täielikult oma piinamise kaotamise riiklikku kava, ning mõistab hukka konflikti tõttu kinnipeetavate isikute väidetava piinamise ja

väärkohtlemise kõigi Afganistani konflikti osaliste poolt;

22. väljendab sügavat muret riigisiseste põgenike arvu tohutu suurenemise pärast 2016. aastal, mil uusi ümberasujaid oli üle 600 000, kuna see võib kaasa tuua ulatusliku humanitaarkriisi; ergutab kõiki asjaosalisi neid kaitsetus olukorras isikuid abistama ning kutsub Afganistani valitsust üles aitama kaasa nende taasintegreerimisele Afganistani ühiskonda; rõhutab, et Afganistani ametiasutuste, ÜRO ametite ja muude humanitaarorganisatsioonide hinnangute kohaselt on 2017. aasta lõpuks vajanud humanitaarabi üle 9,3 miljoni inimese;

23. väljendab heameelt seoses 1. detsembril 2017. aastal ajutiselt jõustunud Euroopa Liidu ja Afganistani vahelise partnerlus- ja arengukoostöölepinguga, mis kujutab endast kahepoolsete suhete esimest õiguslikult siduvat raamistikku; julgustab ELi liikmesriike selle lepingu kiiresti ratifitseerima, et see jõustuks täies mahus;

24. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Afganistani valitsusele ja parlamendile.